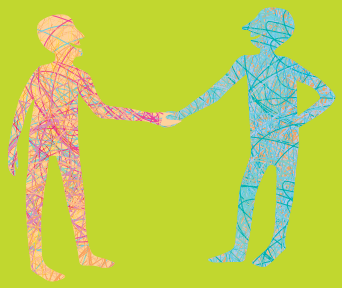

Výroční zpráva 2013

SPOLEČNOST PRO PODPORU LIDÍ S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM V ČESKÉ REPUBLICE, O. S.

Vážení a milí členové a čtenáři,
během roku 2013 jsme se připravovali na přijetí nového občanského zákoníku, který vešel v platnost od 1. 1. 2014. Některá zařízení SPMP ČR změnila právní formu a pracují teď úspěšně jako obecně prospěšné společnosti (o. p. s). Ve většině případů se pečlivě zachovala spolupráce se SPMP ČR, která je oboustranně vnímána jako smysluplná. Také v různých místech republiky probíhaly diskuze s členy SPMP ČR, abychom shromáždili zpětnou vazbu o současných nedostatcích, podněty a nápady pro sepsání nových stanov - úkol, který nás čeká v roce 2014. V neposlední řadě jsme zahájili cyklus kurzů o opatrovnictví, dle nového zákona, pro lidi se mentálním postižením a také pro rodiče a opatrovníky, aby byli seznámeni se změnami v této oblasti. Tyto vzdělávací aktivity budou nadále pokračovat v roce 2014.
Od 1. 1. 2014 SPMP ČR se považuje za spolek a organizační jednotky sdružení se považují za pobočné spolky podle nového občanského zákoníku. Národní konference, která proběhne 8. a 9. listopadu 2014 bude schvalovat nové stanovy SPMP ČR, které budou zahrnovat potřebné změny. Proto doufáme, že se zde sejde hodně členů, aby podpořili tento důležitý krok pro budoucnost naší organizace.
Na závěr bych chtěla poděkovat členům, dobrovolníkům, zaměstnancům a všem příznivcům a podporovatelům SPMP ČR, kteří v roce 2013 pracovali ve prospěch lidí s mentálním postižením a jejich rodin a podpořili tak činnost naší organizace.

Mgr. Ivana Ambrosová
pověřená místopředsedkyně SPMP ČR

Podpora rodin

Rodina je přirozenou a základní jednotkou společnosti a má nárok na ochranu ze strany společnosti a státu.
Osobám se zdravotním postižením a jejich rodinným příslušníkům by měla být poskytována nezbytná ochrana a pomoc. (Úmluva, Preambule)

Poradenské centrum SPMP

Poradenské centrum nabízí lidem s mentálním a kombinovaným postižením, rodinným příslušníkům a široké veřejnosti službu odborného sociálního poradenství a sociálně právního poradenství.
Poradenské centrum SPMP má sídlo v Praze a pobočku v Brně, v těchto městech nabízíme osobní jednání se zájemci o službu. Služby centra jsou dostupné pro lidi z celé České republiky telefonicky nebo mailovou korespondencí.
Služba odborného sociálního poradenství a sociálně právního poradenství poskytuje podporu a pomoc při řešení nepříznivé sociální situace rodiny nebo jednotlivce, informace o sociálních službách a školách, o dávkách sociální péče či kompenzačních pomůckách. Pracovnice centra zprostředkují zapojení odborníka, pokud to je potřeba k řešení rodinné situace.
Poradenství zahrnuje také poskytnutí informací o základních právech lidí s mentálním postižením a pomoc při jejich uplatňování. Centrum nabízí asistenci při podávání žádostí a při jednání s úřady.
V roce 2013 poradenské centrum evidovalo 446 dotazů a návštěv. Jednalo se zejména o rodiče a blízké osoby lidí s mentálním postižením, kteří hledali pomoc při vyhledávání vhodné sociální služby pro svého blízkého člověka s mentálním postižením. Nejčastěji se na centrum obracely osoby pečující, které řešily přechod svého příbuzného s mentálním postižením z domova do pobytové sociální služby v důsledku zhoršení zdravotního stavu nebo nenadálé změny v rodině.
Někteří lidé s mentálním postižením do centra přicházeli pravidelně a využili nabízené služby při plánování své budoucnosti. Pracovníci při setkání využívají metody plánování, které je zaměřené na jedince, na jeho přání a potřeby. Při plánování se snaží zapojit blízké lidi z okolí člověka s mentálním postižením, kteří mu mohou pomoci a podpořit ho při životních změnách.

Pracovní skupina Budoucnost

Členy pracovní skupiny jsou členové Republikového výboru a náplní její činnosti je práce v oblasti osamostatňování dospělých lidí s mentálním postižením žijících v rodinách, plánování budoucnosti v rodinách, kde pečující rodiče stárnou a v podstatě vše, co se těchto oblastí týká.

Rehabilitační pobyt na Sůkenické (foto SPMP Brno).

V roce 2013 se pracovní skupina se rozhodla, že výsledek dosavadní činnosti – dotazníkový průzkum „Co bude, až tu nebudeme", ve kterém se shromáždilo více jak 300 dotazníků od rodičů z celé ČR, zveřejní formou informačního bulletinu, který bude distribuovat mezi členy SPMP ČR a další zájemce.

Rehabilitační pobyty

Rehabilitační pobyty pro lidi s mentálním a kombinovaným postižením založily v SPMP tradici už v osmdesátých letech. Od ledna do prosince 2013 uspořádalo 34 našich členských organizací 59 rehabilitačních pobytů, z toho bylo 51 podpořeno Ministerstvem zdravotnictví ČR.

Reagujeme tak na specifické potřeby fyzické, psychické a sociální rehabilitace lidí s postižením a jejich rodin, která vyžaduje podporu ze strany odborníků: lékařů, fyzioterapeutů, osobních asistentů, sociálních pracovníků a často také úpravu podmínek pro její uskutečnění. Pro mnohé lidi s postižením, potažmo jejich rodiny, jsou jiné formy rehabilitace často nedostupné. Rehabilitační pobyty se tak stávají jedním z prostředků k naplňování Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením v oblasti habilitace a rehabilitace. Rehabilitační pobyty jsou základním podpůrným prostředkem umožňujícím rodinám zvládat péči o člena s postižením.

Pečlivě připravované programy vhodně vyvažují fyzickou aktivitu a čas pro relaxaci, zahrnují zároveň zážitkové lekce ergoterapie, muzikoterapie, arteterapie atp. Míra fyzické zátěže a individuální rehabilitační program se pak odvíjí od aktuálního stavu každého z účastníků.

Psychomotorická rehabilitace (foto SPMP Kolín).

Psychomotorická rehabilitace (foto SPMP Hradec Králové).

Psychomotorická rehabilitace

Další významný dlouhodobý projekt, podporovaný Ministerstvem zdravotnictví ČR, je „Psychomotorická rehabilitace pro osoby s mentálním postižením“

Cílem realizovaných aktivit je komplexní psychomotorická rehabilitace a další vzdělávání lidí s mentálním postižením pro udržení a rozvoj jejich schopností a dovedností nezbytných pro život.

Největší skupinu našich činností tvoří sportovní a sportovně rehabilitační aktivity, které přispívají k udržení tělesné kondice, která má jinak u lidí s mentálním postižením tendenci rychleji poklesávat. Mají také významný vliv na zlepšování koordinačních schopností. V rámci projektu byly uspořádány kurzy rehabilitačního či relaxačního plavání, tělocviku, atletiky, pohybové výchovy, rytmiky a tance, oblíbená je u našich členů a klientů i canisterapie. Brněnská organizace pořádá řadu let tréninky i turnaje v kuželkách, o něž je stále rostoucí zájem.

Připravovali jsme také arteterapeutické a relaxační aktivity, které jsou pro lidi mentálním postižením nejpřístupnější formou duševní hygieny. Jejich efekt se významně projevuje především v sebeobslužných a dalších dovednostech, jejichž udržování je podmínkou samostatného života. Mezi aktivity jsme zařadili i kurzy zaměřené na konkrétní praktické dovednosti nebo na získávání informací důležitých pro život jako kurzy vaření a ručních prací. Již tradičně jsme nabídli kroužky ergoterapie, dramaterapie, muzikoterapie a arteterapie, rozumově společenské výchovy, tréninky paměti atp.

Kromě pravidelné činnosti se konala řada jednorázových akcí jako např. olympiády, atletické závody, turistické a lyžařské akce, sezónní bály apod.

Docházkové akce byly realizované v průběhu celého roku na patnácti místech republiky a prošlo jimi bezmála 850 účastníků s mentálním postižením. Celkem probíhalo 44 nejrůznějších docházkových akcí pro lidi s mentálním a kombinovaným postižením, z toho bylo 31 podpořeno z dotace MZ ČR.

Akce pro rodiče a pečující (foto SPMP ČR).

Podpůrný víkend pro pečující

Na začátku listopadu 2013 se uskutečnilo víkendové setkání s rodiči pečujícími o své děti s mentálním postižením v Květné (Pardubický kraj). Téma „Syndrom vyhoření a s ním související otázky sebepéče, sebepodpory a psychohygieny" vycházelo z potřeby pečujících rodičů ze Svitav a okolí, kteří nás oslovili s přáním zorganizování podpůrného semináře v místě jejich bydliště.

Program byl zaměřen na reflexi vlastních potřeb, hledání zdrojů podpory v okolí, sdílení zkušeností mezi účastníky i lektory, práci s náročnými životními situacemi a nácvik relaxačních technik.

Největším přínosem bylo sdílení těžkých životních situací s ostatními.

Černá a bílá

Černá a bílá je dlouhodobý projekt, na kterém SPMPČR spolupracuje s organizací Quip od ledna roku 2012. Financován je z prostředků Open Society Fund.

Do projektu jsou zapojeni lidé s mentálním postižením, se kterými individuálně vytváříme takové prostředí, ve kterém se budou moci samostatně rozhodovat. Posilováním vztahů s rodinou, přáteli a lidmi z okolí jejich bydliště se společně snažíme vytvořit takovou podporu, aby se člověk s mentálním postižením měl vždy na koho s důvěrou obrátit.

Přirozená podpora umožňuje lidem s mentálním postižením se ve svém životě samostatně rozhodnout a využít při tom běžnou formu pomoci od lidí, kterým důvěřuje, jsou mu na blízku, a kteří jsou ochotni ho ve změně podpořit.

Člověk s mentálním postižením je tak mnohem více zapojen do rozhodování o svém životě a plánování budoucnosti. Více informací o projektu najdete na http://www.spmpcr.cz/cs/cerna_bila/

Vzdělávání

Stát zajistí vzdělávání zaměřené na rozvoj osobnosti, nadání a kreativity osob s postižením. Osoby s postižením mají přístup k inklusivnímu, kvalitnímu vzdělávání v místě, kde žijí. Stát umožní osobám s postižením získat praktické a sociální dovednosti, které by usnadnily jejich plné a rovné zapojení do systému vzdělávání a do života společnosti.
(Úmluva, článek 24)

Topside: vzdělávací příležitosti pro podpůrce vrstevníky s mentálním postižením v Evropě

Mnozí lidé s mentálním postižením mají potenciál, který zůstává nevyužitý. Tito lidé toho umějí daleko více, než očekáváme. Velkou pomocí si pak mohou být vzájemně mezi sebou a mohou se obohacovat a inspirovat. Projekt Topside, který trval dva roky a skončil v říjnu 2013, vycházel právě z toho, že lidé s mentálním postižením si mohou pomáhat, inspirovat se, neboť mají podobné životní zkušenosti, které mohou sdílet. Projekt realizovala Inclusion Europe ve spolupráci s SPMP ČR a dalšími organizacemi z Rumunska, Nizozemí, Skotska, Finska a Španělska. Projekt byl financován Evropskou komisí v rámci Programu celoživotního vzdělávání GRUNDTVIG. Jeho cílem bylo vyvinout metodu podpory a vzájemného učení mezi lidmi s mentálním postižením. Od října 2012 do března 2013 proběhl kurz pro tzv. podpůrce. Hlavním cílem bylo najít cesty, jak co nejlépe rozvíjet a využívat potenciál podpůrců k podpoře jiných lidí s mentálním postižením. Ústředním mottem kurzu bylo, že člověku s mentálním postižením může nejlépe porozumět a podpořit jej člověk s mentálním postižením.

Po skončení kurzu vznikly v Praze dvě skupiny podpůrců, které se scházejí každých 14 dní a podnikají, na čem se na konci každé předešlé schůzky dohodly. Každou skupinu vedou 2 lidi s mentálním postižením a pomáhají jim 2 asistenti.

V září 2013 se uskutečnil v pražské vile Grébovce seminář „Lidé s mentálním postižením jako podpůrci a lektoři“, kterého se zúčastnili lidé s mentálním postižením a zájemci ze sociálních služeb. Dozvěděli se zde, jak se dá přípravný kurz pro podpůrce zorganizovat, co může být jeho náplní, co se jeho účastnící učí a jak to mohou využít i po skončení kurzu. Do konce roku 2013 se pracovalo na všech důležitých výstupech projektu Topside. Byl vytvořen **Manuál pro lektory**, kde je návod, jak kurz pro podpůrce připravit. Každá země pojala kurzy jinak a v manuálu je popsáno, jak kurz probíhal, co bylo jeho obsahem, co se osvědčilo a kde je možné postupovat jinak. Důležitým výstupem je **seznam cvičení**, která byla ve všech kurzech použita. Dalšími výstupy jsou **Materiál pro účastníky kurzu** a **Doporučení pro poradce.**

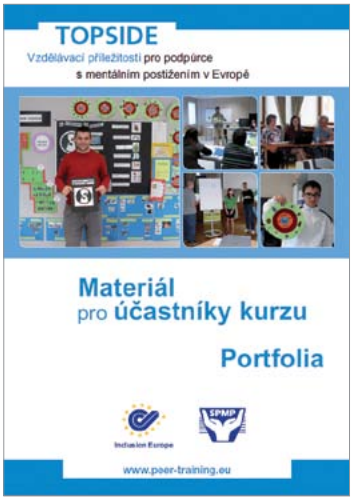

Všechny materiály a další informace najdete v češtině na stránkách:
http://www.inclusion-europe.com/topside/

Semináře pro lidi s mentálním postižením a pečující

Ve snaze reagovat na velký zájem o informace týkající se nového občanského zákoníku jsme v roce 2013 připravili semináře, který se věnovaly změnám v právní způsobilosti a novým formám podpory. Tyto semináře jsme organizovali ve spolupráci s JUDr. Marošem Matiaškem, LL. M., který spolupracuje jako právník s Ligou lidských práv a dalšími organizacemi. V Praze a v Brně jsme uspořádali seminář také pro lidi s mentálním postižením. Jednalo se o 3 navazující setkání, která probíhala od října do listopadu.

Semináře vyvolali značný ohlas, proto jsme se rozhodli nabízet je i v dalším roce. Účastníky zaujalo např. téma svěřeneckého fondu nebo nová možnost podpory „zastoupení členem domácnosti". Diskuse s právníkem byly bouřlivé, ale velká většina účastníků byla velmi spokojená a uvítala možnost se na právníka v budoucnu obrátit a požádat o pomoc.

V říjnu 2013 jsme se zaměřili také na důležité téma osamostatňování lidí s mentálním postižením i jejich rodičů. Rodiče se často obávají o své děti, mají strach z budoucnosti, a proto jsme uspořádali ve spolupráci se Společností DUHA seminář „Život mého dospělého dítěte: Hledání budoucnosti lidí s mentálním postižením". O důležitých meznících v životě každého člověka včetně lidí s mentálním postižením přednášela Mgr. Petra Odstrčilová. Společnost Duha pak navázala představením různých druhů sociálních služeb, které mohou lidé s postižením využít; od osobní asistence po chráněné bydlení.

Vzdělávací akce jsme mohli zorganizovat díky podpoře Úřadu vlády ČR.

Osvěta

Zvýšit povědomí v celé společnosti o situaci osob s postižením a podporovat respektování práv a důstojnosti osob s postižením. *(Úmluva, článek 8)*

Státy uznávají a umožnují osobám se zdravotním postižením používání všech přístupných prostředků, způsobů a formátů komunikace dle jejich vlastní volby při úředních jednáních. *(Úmluva, článek 21)*

Přednášky

Ve spolupráci s organizací LMC, s.r.o. jsme 10. září 2013 přednášeli na osvětové celodenní akci, pořádané pro pracovníky GE Money Bank. Tématem přednášky bylo „Jak komunikovat a přistupovat k lidem s mentálním postižením", součástí celodenního setkání byl i workshop, který jsme zaměřili na téma s komunikací úzce související – Přístupné a srozumitelné informace v psané formě.

Na konferenci „Specifika komunikace s osobami se zdravotním postižením" pořádané Sekretariátem Vládního výboru pro zdravotně postižené občany Úřadu vlády ČR jsme měli příspěvek na téma komunikace s osobami s mentálním postižením. Konference se konala 5. listopadu 2013 v tiskovém sále Úřadu vlády ČR a zúčastnili se jí převážně úředníci z Úřadů práce. Účastníky konference jsme seznámili se specifiky komunikace s lidmi s mentálním postižením a s tématikou přístupných a srozumitelných informací, které lidem s mentálním postižením umožňují se samostatně rozhodovat a napomáhají jim orientovat se ve věcech, které jsou pro ně důležité.

Dobrovolnický den se zaměstnanci ABB v brněnské ZOO (foto SPMP Brno).

Před „mluvící zdí" na konferenci sebeobhájců, Záhřeb (foto SPMP ČR).

Deinstitucionalizace

Naše práce v oblasti deinsitucionalizace pokračovala v roce 2013 zejména zapojením do iniciativy JDI – Jednota pro deinstitucionalizaci. Tato iniciativa vznikla jako výsledek spolupráce mnoha organizací, kterých se ústavní péče týká – organizací, které pracují nebo zastupují lidi s duševním onemocněním, seniory, děti ze sociálně slabých rodin. 10. prosince 2013 na Den lidských práv bylo zveřejněno prohlášení iniciativy JDI, proběhla tisková konference a byl spuštěn Facebookový profil iniciativy: (https://www.facebook.com/5minutpo12?fref=ts) .

V listopadu 2013 jsem také společně s Tizard Center z University of Kent zorganizovali v Praze mezinárodní konferenci IASSID (International Asocciation for the Scientific Study of Intellectual Disabilities), zaměřenou na téma komunitních služeb pro lidi s mentálním postižením. Konference umožnila prezentaci práce v ČR v této oblasti, výměnu zkušeností mezi českými a cizími odborníky a přinesla nové znalosti a praxe do neziskového sektoru a spolupracujících krajských úřadů.

Obhajoba práv

Osoby s postižením by měly mít příležitost se aktivně zapojovat do rozhodovacích procesů, zejména do těch, které se jich přímo týkají. *(Úmluva, Preambule)*

Jdeme dál! Skupiny sebeobhájců na nové cestě

Dvouletý projekt realizuje SPMP ČR se skupinou sebeobhájců Sami a Spolu a dalšími spolupracujícími skupinami sebeobhájců. Projekt je financován německou nadací Aktion Mensch a je zaměřen na podporu sebeobhájců a šíření myšlenky sebeobhajování.
Hlavním cílem je upevnění vnímání lidských práv lidí s mentálním postižením prostřednictvím sebeobhajování, a to ve dvou rovinách. Prvotní je podpora samotných sebeobhájců na jejich cestě ke znalosti svých práv a povinností, k samostatnosti, informovanému rozhodování o vlastním životě a vyjadřování vlastních přání a názorů. Druhou úrovní je šíření myšlenky sebeobhajování k ostatním lidem s mentálním postižením, jejich blízkým a také široké veřejnosti.

V roce 2013 byly realizovány následující aktivity.

Pravidelná setkávání a systematická práce sebeobhájců

Skupiny se pravidelně scházeli v Praze, Hradci Králové, Bradýse nad Labem a v Brně. Na setkáních řešili situace a otázky, se kterými se potýkají v každodenním životě, a zároveň pracovali na dalších aktivitách projektu. Frekvence setkávání se lišila skupinu od skupiny. Byli sebeobhájci, kteří se setkávali každý týden i tací, kteří se potkávali jen jednou nebo dvakrát za měsíc.

Tvorba a aktualizace krátkých videí o činnosti skupiny sebeobhájců

Do realizace této aktivity se zapojila pražská skupina sebeobhájců Sami a Spolu. Společně se scházeli více jak 8 měsíců, vytvářeli scénář a nacvičovali na natáčení. Na konci vznikla velice zajímavá videa o sebeobhajování a práci sebeobhájců, která dovolí lidem nahlédnout pod pokličku sebeobhajování. Ke zhlédnutí jsou na www.youtube.com na kanálu SPMP ČR.

Tvorba webových stránek sebeobhájců

Sebeobhájci ze všech skupin zapojených v projektu se pravidelně setkávali, aby dali dohromady nápady ke struktuře webových stránek o sebeobhajování. Vznikly první nápady a začaly se tvořit první texty.

Natáčení videa o sebeobhajování (foto SPMP ČR).

Seminář prezentačních dovedností (foto SPMP ČR).

Setkání s rodiči

Je důležité, aby rodiče se sebeobhájci spolupracovali, protože rodiče jsou v životě lidí s mentálním postižením nepostradatelní. Právě oni mohou poskytnout svým potomkům podporu při rozhodování. Na společném setkání mají sebeobhájci možnost otevřeně promluvit o tom, co a proč dělají. Tato setkání mohou napomoct k vnímání sebeobhajování jako součásti přípravy pro kvalitnější život.

Školení sebeobhájců v prezentačních dovednostech

Školení bylo navrženo přímo na míru každému z účastníků. Úspěšně absolvovali kurz sebeobhájci z Prahy, Hradce Králové a Brandýsa nad Labem. Pod vedením zkušené lektorky se naučili vhodně na přednášku oblékat, pracovat s poznámkami, vyrovnat se s trémou a mnoho dalšího. Na konci kurzu měli sebeobhájci možnost ukázat, co se naučili a odprezentovat informace o své skupině sebeobhájců před ostatními. Všichni absolventi obdrželi certifikát a CD s fotkami, pracovními listy a videi.

Budoucí uspořádání organizace

SPMP ČR v roce 2013 navázala na seriál moderovaných diskuzí o budoucnosti organizace. V souvislosti s přijetím nového občanského zákoníku naše organizace bude muset změnit stanovy. Vzhledem k tomu, že potřeba modernizace stanov už trvá delší dobu, rozhodl se Republikový výbor SPMP pro zásadnější změnu a také pro vyvolání diskuze, jakým způsobem postupovat. Diskuze byly odstartovány v roce 2012 prvním společným setkáním v Praze a poté následovaly paralelní debaty v různých místech republiky, abychom zmapovali názory nejširší členské základny.

Diskuze byly vedeny zkušenými facilitátory a účastnili se jich hlavně členové místních organizací SPMP – pečující rodiče o dospělé lidi s mentálním postižením, ale i přizvaní hosté (zástupce NRZP, spřátelení odborníci). Od března do září jsme se setkali v Brně (32 účastníků, členové SPMP Brno, Přerov, Hodonín a Zlín), v Ostravě (47 účastníků, členové SPMP Ostrava, Český Těšín, Bruntál, Havířov, Bohumín) a v Hradci Králové (27 účastníků, členů SPMP Hradec Králové a Přerov).

Hlavní přínos moderovaných diskuzí o budoucnosti organizace:

- Vedení organizace i pracovníci sekretariátu získali představu o potřebách členské základny a o jejich očekáváních vzhledem k organizaci.
- Řadoví členové byli vtaženi do procesu tvorby zásadních dokumentů organizace.
- Organizace si ujasnila úvahy o nové struktuře, kdy se organizační jednotky všech úrovní stanou rovnocennými pobočnými spolky s přímým vlivem za řízení mateřského spolku, zároveň však udrží úzkou spolupráci na krajské úrovni.
- Na diskuzích byla otevřena další důležitá témata, která jsou dlouhodobě neřešena (úbytek členů, nabídka aktivit pro mladší rodiče, způsob informování o důležitých událostech).

Republikový výbor na svém druhém zasedání na podzim 2013 přijal výstupy z debat jako důležitý podklad pro budoucí strukturu organizace a schválil časový plán pro přepracování stanov SPMP ČR, který bude naplňovat nově vzniklá, osmičlenná pracovní skupina tak, aby bylo možné novou podobu stanov předložit ke schválení Národní konferenci na podzim 2014.

Setkání sebeobhájců v Brandýse n/L (foto SPMP ČR).

Advokacie v oblasti svéprávnosti

Pracovní skupina pro reformu opatrovnictví se snaží prosazovat nejvhodnější právní úpravy v oblasti svéprávnosti a její aplikace v praxi tak, aby odpovídaly implementaci čl. 12 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením. S úmluvou ČR uznává svéprávnost všech lidí s postižením ve všech oblastech života. Zároveň přijala závazky zajistit asistenci při právních úkonech osobám s postižením, které mohou tuto asistenci potřebovat a zakotvit účinné záruky pro bezpečí a proti zneužití při právních úkonech. Proto, jsme oslovili Ministerstvo spravedlnosti s žádostí, abychom se sešli v co nejširším zastoupení různých cílových skupin (lidé s potížemi v učení /mentálním postižením/, duševním onemocněním, s demencí, po úrazech či jiných poškozeních mozku a další skupiny osob s duševním postižením) a prodiskutovali tuto oblast, která je pro naše členy zásadně důležitá. Tato platforma neziskových organizací byla poté oficiálně konzultována v rámci legislativního procesu. Poslali jsme podrobné připomínky věcného záměru zákona a opatrovnictví. Navrhovali jsme, aby účelem věcného záměru zákona bylo řešení výkonu všech forem opatrovnictví a jeho alternativ, obsažených v novém občanském zákoníku, ne jen oblasti veřejného opatrovnictví. Je nezbytné stanovit podrobnější pravidla také pro další formy opatrovnictví, nápomoc při rozhodování a zastoupení členem domácnosti.

Školení o snadno srozumitelných informacích pro lidi s mentálním postižením (SPMP ČR).

Přístupnost

S cílem umožnit osobám s postižením žít nezávislým způsobem života stát zajistí přístup k fyzickému prostředí, dopravě, informacím a komunikaci a k dalším zařízením a službám. *(Úmluva, článek 9)*

Pathways II

V roce 2013 pokračovala naše práce na mezinárodním projektu Pathways II – Cesty k celoživotnímu vzdělávání dospělých lidí s mentálním postižením.

Během projektu jsme uspořádali pět školení o tom, co to jsou snadno srozumitelné informace a jak je zpracovávat. Postupně se konala v Hradci Králové, Kyjově, Ostravě, Šumperku a Pardubicích. Celkem jsme takto vyškolili 129 pracovníků v sociálních službách a studentů pedagogických oborů.

Dvě školení o snadno srozumitelných informacích byla určena pro lidi s mentálním postižením a uskutečnila se v Praze a Brně. Byla vedena srozumitelnou formou a účastníci se dozvěděli základní informace o snadno srozumitelných textech, prohlédli si jednoduché a složité informace o různých tématech a vyzkoušeli si, jak se dělají při psaní jednoduchého textu korektury. 19. dubna se v Brně sešlo 48 účastníků na semináři „Jak zpřístupnit vzdělávací a volnočasové aktivity lidem s mentálním postižením“. Tento seminář byl určen hlavně lidem, kteří pracují ve vzdělávacích a volnočasových institucích jako jsou muzea, zoologické a botanické zahrady, střediska volného času a podobně. Prezentovali jsme metodiku tvorby snadno srozumitelných

informací a další zajímavé příspěvky. Na seminář také přijela z Lisabonu kolegyně Sandra Marques a představila nám projekt, který v Portugalsku vedl k lepší přístupnosti muzeí pro lidi s postižením.
28. a 29. května proběhla závěrečná konference projektu Cesty ve slovinské Lublani. Konference byla hlavně skvělou příležitostí setkat se s ostatními partnery projektu a porovnat výsledky dosažené v jednotlivých zemích. V poslední fázi projektu jsme se věnovali setkávání s lidmi, kteří jsou významnými hráči v oblasti celoživotního vzdělávání. Díky této fázi projektu se nám podařilo navázat komunikaci se zástupci Skautu ČR, Svazu knihovníků a informačních pracovníků, Moravské galerie a dalšími důležitými lidmi a informovat je o tom, jak je možné přizpůsobit jejich aktivity tak, aby se jich mohli účastnit i děti a dospělí s mentálním postižením.

Spolupráce s VŠB

Díky projektu Pathways jsme navázali spolupráci s Vysokou školou Báňskou v Ostravě, s Fakultou elektrotechniky a informatiky. Studenti nyní zpracovávají diplomové práce, kdy vyvíjí zkušební mobilní aplikace speciálně vyvinuté pro lidi s mentálním postižením. Chceme společně reagovat na sílící trend používání moderních informačních technologií a zároveň prozkoumat možnosti jejich smysluplného využití pro lidi se zdravotním postižením. Momentálně jsou na fakultě zadány tři diplomové práce, jedná se o aplikace pro samostatné cestování, obsluhu pračky a zvládání domácího rozpočtu.

Spolupráce s knihovnami

Spolupráce se Svazem knihovníků a informačních pracovníků (SKIP) vznikla také díky projektu Pathways. V rámci navázaných vztahů jsme v roce 2013 proškolili zhruba 120 pracovníků knihoven z celé ČR v přístupu k lidem s mentálním postižením. Zároveň jsme s účastníky školení vedli diskuzi o tom, jak zapojit lidi s mentálním postižením do dění v knihovnách, jakou pomoc mohou nabídnout lidem, kteří pečují o lidi s těžkým a hlubokým postižením, a jak celkově zlepšit přístup lidí s postižením do knihoven.

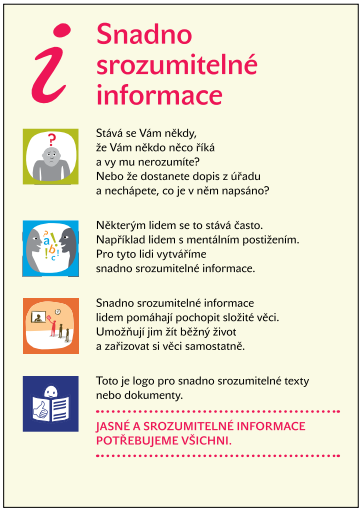

Informační leták (SPMP ČR).

Mezinárodní aktivity

Státy uznávají význam mezinárodní spolupráce a jejího prosazování a přijmou odpovídající účinná opatření na mezinárodní úrovni, a případně v partnerské spolupráci s příslušnými mezinárodními a regionálními organizacemi a občanskou společností, zejména organizacemi osob s postižením. *(Úmluva, článek 32)*

Europe in Action

Výroční konference Inclusion Europe se v roce 2013 uskutečnila na přelomu května a června ve slovinské Lublani. Téma konference bylo tentokrát velmi zajímavé – stárnutí lidí s mentálním postižením a jejich pečujících. Na konferenci bylo vidět, že je to téma důležité, aktuální, ale zároveň ne příliš prodiskutované. Na konferenci zaznělo mnoho důležitých informací a téma „co bude, až my tu nebudeme" bylo probráno s mnoha stran a úhlů. Řečníci přednesli prezentace na téma zdravotní péče o seniory s mentálním postižním, byly představeny služby, které jsou vhodné pro lidi s postižením v seniorském věku a velká část diskuze byla samozřejmě věnována osamostatňování dospělých lidí s mentálním postižením od rodiny.

„V první řadě občané"

V říjnu 2013 se dvě zástupkyně SPMP ČR a dva lidé s mentálním postižením zúčastnili konference Inclusion Europe a EPSA (Evropská platforma sebeobhájců) s názvem Citizen First („V první řadě občané") v chorvatském Záhřebu. Celá konference byla specifická tím, že řečníky byli především sebeobhájci a lidé s mentálním postižením. Díky tomu příspěvky, které zde zazněly, vycházely přímo z jejich života.

Zástupci SPMPČR přednesli příspěvek na téma Podpůrce a pomocník lektora. Příspěvek čerpal ze zkušeností získaných v průběhu projektu TOPSIDE, který byl zaměřený především vrstevnickou podporu mezi lidmi s mentálním postižením a na pomocníky lektora, jejichž rolí je pomáhat lektorovi ve výuce lidí s mentálním postižením.

Další workshopy byly zaměřené na témata:

- Jak člověk s mentálním postižením může čelit násilí. Tady měli lidé s mentálním postižením možnost zkusit si v praktických cvičeních rozlišovat co je a co není násilí.
- Vztahy a právo lidí s mentálním postižením na založení rodiny. Zde se diskutovalo o manželství, partnerství a rodičovství. Všichni se zapojili do nejrůznějších pohybových i hlasových aktivit, kde se soustředili na vnímání sebe sama a na projevení svých emocí.

Hospodaření

Rozvaha k 31. 12. 2013

Stavby – budova Karlín	4 490 525,99	0,00
Stavby Dana-Barrandov	1 659 840,00	0,00
Stavby SDM Hvozdy	8 492 206,00	0,00
Sam. mov. věci – zařízení sekretariátu	46 148,00	0,00
Pozemky – Dana Barrandov	848 062,00	0,00
Oprávky k stavbám – dokoupený podíl budova Karlín	-23 009,00	0,00
Oprávky k stavbám – Dana Barrandov	-498 560,00	0,00
Oprávky k stavbám – SDM Hvozdy	-2 833 472,00	0,00
Oprávky Zařízení sekretariátu	-46 148,00	0,00
Pokladna CZK	13 892,00	0,00
Pokladna EUR	4 815,83	0,00
Pokladna GBP	2 197,80	0,00
Pokladna PLN	76,59	0,00
BÚ 17736-081/0100 KB	912 061,06	0,00
BÚ 34278-219756021/0100 KB	1 159 506,79	0,00
BÚ 43-9378070247/0100 KB	1 439 742,44	0,00
Odběratelé	93 446,53	0,00
Poskytnuté zálohy – SPMP Ostrava	50 000,00	0,00
Poskytnuté zálohy – na projekty	1 227,00	0,00
Poskytnuté zálohy – Hvozdy	435 867,33	0,00
Poskytnuté zálohy – ostatní 2008	1 031,00	0,00
Záloha na provoz Karlín	50 775,02	0,00
Dodavatelé	0,00	60 579,59
Dodavatelé EUR	0,00	4 001,48
Ostatní závazky – budova Karlín	0,00	27 033,92
Pohledávky za zaměstnanci	1 200,00	0,00
Ostatní přímé daně – daň srážková	45,00	0,00
Jiné pohledávky – dotace FOSI	689 740,90	0,00
Jiné pohledávky – dotace Action Mensch	418 311,04	0,00
Jiné pohledávky – dotace IE - Pathways 2	286 358,23	0,00
Jiné pohledávky – dotace Topside	218 539,56	0,00
Výdaje příštích období	0,00	8 280,00
Vlastní jmění	0,00	19 844 983,46
Hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení	0,00	-1 715 722,09
Ztráta	0,00	-314 729,25
	17 914 427,11	**17 914 427,11**

Dotace v roce 2013

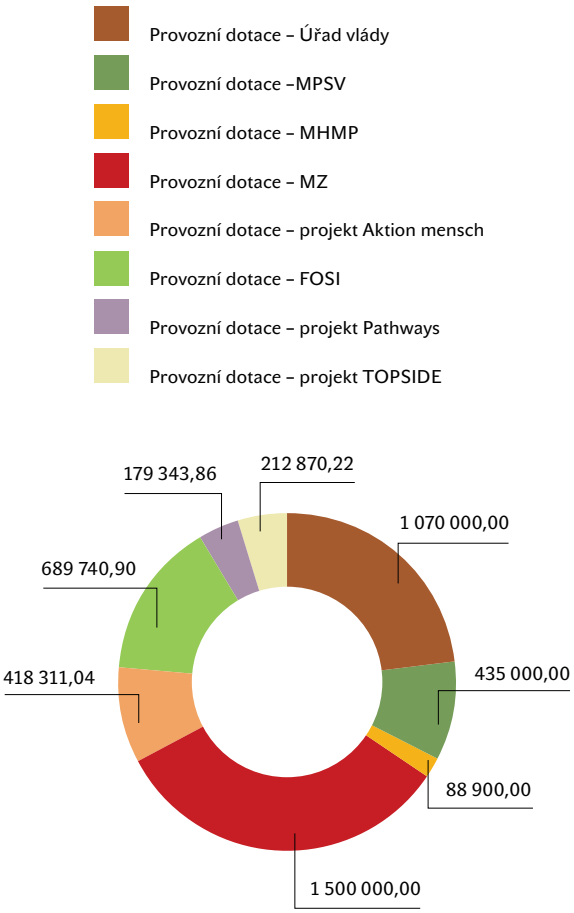

Výkaz zisků a ztrát 2013

NÁKLADY	
Kancelářské potřeby	16 036,18
Nákup DDHM	13 822,90
Spotřeba materiálu – nákup SW	1,00
Drogerie a čistídí prostředky	1 257,00
Opravy a udržování – SW a výpočetní technika	16 007,00
Cestovné místní	12 185,71
Cestovné mezinárodní	20 129,46
Telefon	15 030,10
Internet	3 750,00
Webové služby	1 170,00
Poštovné	10 654,00
Doprava	81 618,95
Provoz kanceláří Karlín	279 801,51
Nájemné	293 611,46
Ostatní služby	33 792,00
Kurzy a školení zaměstnanců	24 080,00
Účetnictví	241 710,00
Grafické práce, tisk	44 706,60
Tisk a grafické práce – externí	1 700,00
Překlady a tlumočení	54 978,00
Supervize	11 500,00
Stravování účastníků akcí	71 111,79
Konferenční poplatky	6 741,80
Ubytování účastníků	31 132,31
Náklady na rehabilitační pobyty externí	1 300 000,00
Náklady na psychomotorickou rehabilitaci externí	200 000,00
Ostatní externí služby	4 579,00
Mzdové náklady – mzdy	1 671 649,00
Mzdové náklady – DPP	213 050,00
Zákonné sociální pojištění	416 958,00
Zákonné zdravotní pojištění	150 108,00
Zákonné sociální náklady	7 008,00
Kursové ztráty	2,29
Bankovní polatky	8 261,93
Jiné ostatní náklady – nedaňové	226 544,35
Poskytnuté příspěvky – členské poplatky	86 390,26
NÁKLADY CELKEM	**5 571 078,60**

VÝNOSY

Tržby za vlastní výrobky	7 308,37
Tržby z prodeje služeb	62 014,94
Tržby z provozu kanceláří Karlín	206 930,00
Úroky	13 279,90
Kursové zisky	98 630,54
Zúčtování fondů	130 043,55
Jiné ostatní výnosy	460,00
Jiné ostatní výnosy – přefakturace INCLUSION	64 386,03
Jiné ostatní výnosy – manipulační poplatky	23 250,00
Jiné ostatní výnosy – účastnické poplatky ostatní	30 900,00
Jiné ostatní výnosy – přijaté nájemné	20 000,00
Přijaté příspěvky – dary	4 980,00
Dotace – Úřad vlády	1 070 000,00
Dotace – MPSV	435 000,00
Dotace – MHMP	88 900,00
Dotace – MZ	1 500 000,00
Dotace – projekt Aktion mensch	418 311,04
Dotace – FOSI	689 740,90
Dotace – projekt Pathways	179 343,86
Dotace – projekt TOPSIDE	212 870,22
VÝNOSY CELKEM	**5 256 349,35**
ztráta	**-314 729,25**

V roce 2013 naše aktivity podpořili:

Úřad vlády, MZ ČR, MPSV ČR, MHMP, Kooperativa, Kerio, Premier System, Alza.cz, a.s. a Loterijní fond nadace Aktion Mensch.

Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, o. s.
Výroční zpráva 2013

Autoři textu výroční zprávy: Ivana Ambrosová, Xenie Dočkálková, Michaela Hodíková, Hana Kniha, Eva Kremlíková, Camille Latimier, Pavlína Mroczkowská, Barbora Uhlířová
Grafická úprava: Helena Neubertová, www.prooko.cz
© Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, o.s. 2014

Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice o.s. (SPMP ČR) je celostátní nezisková organizace hájící práva a zájmy lidí s mentálním a kombinovaným postižením a jejich rodin.

Sdružuje osoby s postižením, jejich rodiny a blízké, poskytovatele služeb a další odborníky. V současné době má více než 8000 členů. Členské organizace působí v krajích, v okresech a ve větších městech v celé České republice. O konkrétních aktivitách členských organizací se dozvíte na jejich internetových stránkách nebo v jejich výročních zprávách.

SPMP ČR, o. s.
Karlínské nám. 59/12
186 03 Praha 8 – Karlín,
+420 221 890 436
+420 776 237 799
spmp@seznam.cz
č.ú. 17736081/0100
IČO 00443093

www.spmpcr.cz